

DET SKAL DU VIDE OM

KONTAKTARBEJDE

Kontakt er gensidigheden i de tætte menneskelige relationer - og kontakt er den absolut vigtigste faktor til udvikling og vedligeholdelse af identitetens kerne.

Borgere diagnosticeret med autismspektrumforstyrrelse har ofte udfordringer med kontaktevnen. Det giver sig til udtryk ved manglende interesse eller evne til at meddele sig forståeligt om særligt mentale- og emotionelle tilstande.

Som socialpædagog kan du derfor bruge kontaktarbejde som metode til at forbedre kontaktevnerne hos de mennesker med autisme, du arbejder med.

Formålet med kontaktarbejde er at gå ind og styrke det, der er indefra: Jeg'et. For når man er hæmmet i sine kontaktevner, er

det svært at mærke sine egne og andres mentale tilstande, og at få ytret sig om, hvordan man har det.

Derfor giver arbejdet med at styrke kontaktevnerne også socialpædagoger bedre forudsætninger for bedre at forstå, hvad borgerens indefra-perspektiv er.

Kontaktarbejde går ud på at forbedre tre typer af kontaktevner hos mennesket med autisme: den affektive kontakt, den kommunikative kontakt og realitetskontakten.

Den affektive kontakt er den følelsesmæssige kontakt, som retter sig indad mod mennesket selv. Den kommunikative kontakt retter sig udad mod andre. Realitetskontakten er kontakten til virkeligheden – altså miljøet omkring dig.

Kontaktarbejdet giver alt. Det åbner døren ind til mennesket. Og så skaber det tillid, så det menneske, man arbejder med, måske selv får lyst til at interagere.

Maibritt Lindved Larsen, socialpædagog på Autismecenter Syddanmark i Socialpædagogernes podcast om Kontaktarbejde

5 kontaktrefleksioner styrker kontaktevnen

De tre kontaktevner: den affektive, kommunikative og realitetskontakten, kan styrkes ved hjælp af fem refleksioner:

- ➔ **Situationsrefleksionen:** Faciliterer borgerens realitetsevne. Socialpædagogen gør borgeren bevidst om at være en del af et miljø fx en stue eller en gruppe af mennesker.
- ➔ **Kropsrefleksionen:** Styrker også realitetsevnen. Socialpædagogen spejler borgerens kropsbevægelser – enten verbalt eller kropsligt.
- ➔ **Ansigtsrefleksionen:** Styrker den affektive kommunikation, altså evnen til at forstå følelser. Samme tilgang som ved kropsrefleksionen. Socialpædagogen spejler her borgerens ansigtsudtryk enten kropsligt eller verbalt.
- ➔ **Ord-for-ord refleksionen:** Faciliterer kommunikationsevnen. Fungerer ved at socialpædagogen vurderer, hvad borgeren lægger vægt på i en sætning, ved at gentage essensen af, hvad borgeren sagde.
- ➔ **Gentagelsesrefleksionen:** Her styrkes flere af kontaktevnerne på én gang. Socialpædagogen reflekterer over noget, som borgeren ofte gør eller omtaler. Det kan være, at man påtaler en specifik situation eller interesse, som borgeren bruger meget tid på.

3 VIGTIGE POINTER

OM KONTAKTARBEJDE

- ➔ Kontaktarbejdet går ud på at forbedre tre typer af kontaktevner hos mennesker med autisme: den affektive kontakt, den kommunikative kontakt og realitetskontakten.
- ➔ Ved at styrke kontaktevnen opnår man en bedre forståelse for personens ønsker og behov.
- ➔ Man kan bruge fem refleksionsøvelser til dette: Situationsrefleksionen, Kropsrefleksionen, Ansigtsrefleksionen, Ord-for-ord refleksionen og Gentagelsesrefleksionen.

MERE VIDEN

OG INSPIRATION

- ➔ Artikel fra Fagligt Fokus: [Bliv klogere på kontaktarbejde – sådan arbejder du med metoden](#)
- ➔ Socialpædagogernes podcast: [Kort fortalt: Den nye autismediagnose](#)
- ➔ Tema fra Fagligt Fokus: [Autisme](#)
- ➔ Tema fra Fagligt Fokus: [Mentalisering](#)

NOTER:

SPØRGSMÅL TIL FAGLIG REFLEKSION

- OVER SOCIALPÆDAGOGERNES PODCAST 'METODER OG TILGANGE: KONTAKTARBEJDE'

KOM GODT I GANG

- ➔ Start med at lytte til Socialpædagogernes podcast 'Metoder og tilgange: Kontaktarbejde' fra d. 13. oktober 2022.
- ➔ Find episoden dér, hvor du normalt lytter til podcasts, fx [Apple Podcasts](#), [Google Podcasts](#), [Podimo](#), [Spotify](#) eller en anden podcast app. Her søger du efter 'Socialpædagogerne' og vælger den rette episode. Du kan også finde episoden på Fagligt Fokus: www.sl.dk/podcast
- ➔ Hvis du har brug for det, så læs side 1 og 2, som giver et oprids af de vigtigste læringer fra episoden.
- ➔ Svar på følgende spørgsmål enten alene eller i samarbejde med dine kolleger.

REFLEKSIONSØVELSE

- ➔ Skriv ned: Hvilke pointer fra podcasten giver mening i din/jeres hverdag – og hvorfor?
- ➔ Find en konkret situation fra hverdagen med en borger, hvor det opleves som om han/hun føler sig misforstået, eller tag udgangspunkt i en situation med en borger, hvor I havde svært ved at forstå, hvad borgeren prøver at udtrykke. Reflektér/diskutér:
 - ➔ Hvad gjorde du/I konkret i situationen? Hvordan udviklede situationen sig?
 - ➔ Ud fra det du nu ved om kontaktarbejde: hvilken positiv forskel kunne et arbejde med metoden have bidraget til?
 - ➔ Hvilke af de fem kontaktherefleksioner ville have været gode at bruge i situationen?
 - ➔ Hvis du kunne ændre noget i din håndtering af den pågældende situation, hvad ville du så have ændret?
- ➔ Gennemgå de fem kontaktherefleksioner en efter en og diskutér: I hvilke af jeres dagligdagsituationer vil det give mening at bruge de enkelte refleksioner? Og hvilke resultater eller effekter ville det kunne give i situationen?
- ➔ Hvad skal der til, hvis I gerne vil begynde at arbejde med kontaktarbejde som metode på arbejdspladsen?
- ➔ Skriv ned: Hvilke 1-2 pointer fra det, du har hørt i podcasten, kan du tage med dig ud i praksis lige nu og her?

